

Nummer 2018/33

datum raadsvergadering	:	14 juni 2018
Onderwerp	:	Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2022
portefeuillehouder	:	J.J. De Maa
datum raadsvoorstel	:	8 mei 2018

Samenvatting

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is een strategisch beleidsdocument. Het GRP geeft inzicht in de omvang, het functioneren en de kwaliteitstoestand van de voorzieningen waarmee de gemeente Ouder-Amstel invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten voor het stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het GRP beschrijft de maatschappelijke doelen, de visie en beleidskaders, en van hieruit de speerpunten, activiteiten en financieringsstrategie voor de komende jaren.

U wordt gevraagd:

1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (GRP) vast te stellen.
2. De komende planperiode het vaste bedrag voor het eigenarendeel van de rioolheffing te handhaven op het huidige niveau van €277,80 en het variabele bedrag voor het verbruikersdeel te handhaven op het huidige niveau van €128,20, met een jaarlijkse verrekening van de inflatie.

Wat is de juridische grondslag?

Vanuit de Wet milieubeheer (art. 4.22, lid 1) zijn gemeenten sinds 1995 verplicht een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) op te stellen. Deze moet door de gemeenteraad worden vastgesteld. Het GRP is een strategisch beleidsdocument. Het GRP geeft inzicht in de omvang, het functioneren en de kwaliteitstoestand van de voorzieningen waarmee de gemeente Ouder-Amstel invulling geeft aan de wettelijke zorgplichten voor het stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Wat is de voorgeschiedenis?

Het huidige GRP is opgesteld voor de planperiode 2011 tot en met 2015 en stilzwijgend verlengd.

Waarom dit raadsvoorstel?

Voorliggend GRP 2018-2022 vervangt bij vaststelling het GRP 2011-2015. Het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) 2018-2022 beschrijft de maatschappelijke doelen, de visie en beleidskaders, en van hieruit de speerpunten, activiteiten en financieringsstrategie voor de komende jaren.

Het GRP is opgebouwd uit een tweetal delen:

- Een kort en bondig Hoofddocument voor de verantwoordelijke bestuurders, politici en vaktechnisch personeel. Dit document bevat de hoofdlijnen en beschrijft o.a.:
  - de visie op de rioleringszorg (§2.4),
  - de beleidskeuzes in de vorm van ambities, sferbeelden en speerpunten (Hfst.3),
  - de benodigde middelen (§5.1),
  - de consequenties voor de rioolheffing en -voorziening (§5.2).
- Een Achtergrondendocument met meer detail informatie, waaronder o.a.:
  - een uitgebreide evaluatie van de afgelopen jaren (Hfst.4),

- o een uitgebreid overzicht van de vertaling van de beleidskeuzes naar specifiekere kwaliteitsbeschrijvingen en kwaliteitsnormen (Hfst.5),
- o een nulmeting en de uitvoeringsstrategie om binnen de planperiode te gaan (en blijven) voldoen aan de gestelde beleidskeuzes (Hfst.6),
- o een uitgebreidere analyse van de benodigde middelen en ontwikkeling van de rioolheffing en -voorziening (Hfst.7).

Ook het Achtergrondendocument neemt derhalve een belangrijke plaats in en is integraal onderdeel van het GRP, met name voor de kaderstelling en vaststelling van de (meer technische) kwaliteitsnormen.

In samenspraak met de raadsleden (december 2017) is een visie op de invulling van de gemeentelijke watertaken opgesteld en zijn de ambities, speerpunten en kwaliteitskaders per zorgplicht verwoord.

Wat gaan we doen?

Het inzamelen en verwerken van afvalwater en hemelwater is een taak van de gemeente. Het waterschap zorgt vervolgens voor de zuivering van het afvalwater. Hiernaast heeft de gemeente een regierol in de aanpak van de structurele grondwateroverlast in het stedelijk gebied. De watertaken van de gemeente gaan dan ook verder dan alleen de buis onder de grond. Ook gemalen, drainage, sloten en greppels hebben tot doel het verwerken van (afval)water waarvan men zich wil ontdoen.

Samengevat steekt de gemeente Ouder-Amstel de gemeentelijke watertaken in op het voortzetten van de huidige rioleringszorg, waarbij we doen wat we moeten. Dit wordt in het GRP aangeduid als het 'niveau adequaat'. Dit houdt in dat in 2022 de voorzieningen functioneren op het basisniveau (voldoende inzicht, voldoende onderhouden, hier en daar wel wat op aan te merken, af en toe hinder is mogelijk).

Wat is het maatschappelijke effect?

De riolen en al de andere rioleringsvoorzieningen hebben een belangrijke functie in het dagelijkse leven:

- Ze beschermen de volksgezondheid;
- Ze houden het oppervlaktewater en de bodem schoon;
- Ze zorgen voor droge voeten en voorkomen wateroverlast.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

De zorgplichten voor stedelijk afvalwater, overtollig hemelwater en structurele grondwateroverlast zijn voor de gemeente wettelijke plichten. De gemeenten heeft echter bij de invulling van deze zorgplichten de beleidsvrijheid de aanpak en het tempo te kiezen die zij het meest wenselijk vindt.

Op 7 december 2017 zijn, in de Commissie Ruimte, de raadsleden gevraagd mee te denken in de ambities voor de planperiode 2018 tot en met 2022. De volgende punten zijn hieruit meegegeven:

- o Innovatie inbrengen bij de omgang met afvalwater; op projectbasis en samen met projectontwikkelaars en Waternet. Denk bijvoorbeeld aan het terugdringen van waterverbruik en decentrale verwerking van afvalwater.
- o Positief stimuleren van de omgang met hemelwater. Uitbreiden van het concept RainProof ter bewustwording bij particulieren en informeren over de nut en noodzaak van het terugdringen van particulier verhard oppervlak.

- Duidelijk definiëren van wateroverlast en de relatie met de toename van heftige buien als gevolg van de klimaatverandering. Meer robuuste opvang realiseren in de openbare ruimte, bij voorkeur ondergronds.
- Duidelijk definiëren van grondwateroverlast. Het moet eenduidig zijn waar de gemeente de lat c.q. grens legt en wie waar verantwoordelijke voor is (gemeente, particulier of waterschap).
- Blijven monitoren van de grondwaterstanden. Maatregelen zijn per gebied/project maatwerk; de gemeente zorgt voor de juiste informatie.

In grote lijnen volgt de gemeente de koers van de afgelopen jaren voor de invulling van haar gemeentelijke watertaken. Het navolgende geeft een samenvatting van de concrete speerpunten en inspanningen binnen de planperiode van dit GRP om aan de hiervoor geschetste ambitie te (blijven) voldoen en op het adequate niveau te blijven of daar te komen. Samengevat ligt de komende jaren de focus op:

- Inzameling van afvalwater – benutten kansen nieuwe sanitatie;
- Verkrijgen van inzicht – inventariseren inspecteren, monitoren en toetsen;
- Assetmanagement – stappen zetten naar effectgestuurd rioolbeheer;
- Optimalisatie in de afvalwaterketen – benutten kansen verbetering waterkwaliteit;
- Wateroverlast bij heftige buien – inzicht in de gevoelige locaties;
- Wateroverlast bij extreme neerslag – klimaatbestendig en waterrobuust inrichten;
- Omgaan met hemelwater (particulieren)- vastleggen Taakopvatting hemelwater en bewustwording bij particulieren;
- Uitwerking kaders – opstellen technische ontwerprichtlijnen;
- Invulling regierol – onderzoeken effecten op de grondwaterstand bij rioolvervanging;
- Communicatie – informeren betrokken op projectbasis;
- Verkrijgen van inzicht – voortzetten monitoring grondwaterstanden.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Om de strategie voor de komende planperiode ten uitvoer te brengen is het belangrijk dat de personele organisatie Duo+ staat, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit krijgt de komende jaren steeds meer en meer zijn beslag.

Om de rioleringsvoorzieningen op het gewenste niveau te houden moeten kosten gemaakt worden. De benodigde activiteiten en bijhorende budgetten voor de planperiode 2018-2022 zijn met dit GRP benoemd (zie paragraaf 5.1 van het GRP hoofddocument).

De kosten worden volledig gedekt vanuit de rioolheffing. De rioolheffing kent een eigenarendeel en een gebruikersdeel. Het gebruikersdeel is alleen van toepassing op grootverbruikers. De rioolheffing wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Voor 2018 is de hoogte van de heffing (eigenarendeel) reeds vastgesteld op € 277,80. Vanuit een goed strategisch financieel beleid en een aantal verkenningen is het advies de volgende koers in te zetten:

- Het handhaven van de rioolheffing voor de komende jaren op het huidige niveau van €277,80, met verrekening van de inflatie. De Voorziening egalisatie riolering is voldoende groot om het tarief de komende jaren gelijk te houden aan het huidige niveau.
- Het heroverwegen van deze financieringsstrategie in 2022. Aan het einde van de planperiode van het GRP 2018-2022 is namelijk de verwachting dat kan worden overgestapt naar het direct bekostigen van de investeringen vanuit de voorziening, zonder dat hiervoor de rioolheffing op korte termijn hiertoe eerst fors moet stijgen. Het direct bekostigen van de investeringen uit de voorziening voor riolering heeft als

groot voordeel dat daarmee rentelasten voor de lange termijn voorkomen worden en de rioolheffing op middellange termijn structureel lager uitvalt.

Hier horen de volgende overwegingen bij:

- De voorziening blijft gedurende de planperiode ingezet worden ter egalisatie van baten en lasten, zoals dat ook nu gebeurt. Het nu overgaan op direct afboeken van de investeringen ten laste van de voorziening geeft een risico van onvoldoende saldo op korte termijn, omdat de investeringen de komende jaren een stijgende lijn laten zien. Het wel direct afboeken vanaf dit moment zou een jaarlijkse stijging van het tarief met +7% tot gevolg hebben.
- Aan het einde van de planperiode is er beter zicht op de (werkelijke) ontwikkeling van de woningbouw in De Nieuwe Kern, AmstelBusinessPark en Entrada. De inkomsten als gevolg van de uitbreiding van het woningareaal zijn dan naar verwachting fors hoger, terwijl daar op korte termijn geen investeringen of grote toename van het exploitatiebudget tegenover staan.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Het gemeentelijke rioleringsplan is een wettelijke planverplichting en valt binnen de kaders van de Wet Milieubeheer en de Waterwet. Conform de Wet milieubeheer (art. 4.23) is het GRP opgesteld in samenspraak met Waternet, als uitvoeringsorganisatie van de het waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Ook de provincie Noord-Holland is in het proces uitgenodigd.

Via de stuurgroep, projectgroep en diverse interviews zijn medewerkers van de beleid, beheer en de buitendienst betrokken geweest bij het opstellen van het GRP. Het kostendekkingsplan en de financiering is in nauwe samenwerking met medewerkers van de afdeling Financiën en de financieel strategisch adviseur tot stand gekomen.

Het GRP heeft een relatie met de Omgevingsvisie en -plan, de beheerplannen (wegen, riolering en groen) en de duurzaamheidsnotitie. Na vaststelling wordt de inhoud van het GRP bekend gemaakt bij en toelicht aan de diverse medewerkers.

Zodra het plan is vastgesteld door de raad, doen burgermeester en wethouders hiervan mededeling aan de provincie Noord-Holland, het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en het ministerie (conform art. 4.23 Wet Milieubeheer).

Tevens vindt bekendmaking van de vaststelling van het GRP plaats in de lokale krant en op de website van de gemeente. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze kennis kan worden gekregen van de inhoud van het plan.

Wat is het vervolg?

Na uw besluit worden de rioleringsvoorzieningen beheerd conform de in het GRP beschreven beleidskaders, activiteiten en financieringsstrategie. Het GRP vormt de basis voor de begroting voor 2018 en opvolgende jaren. Tevens wordt er over het GRP gecommuniceerd, zoals hierboven is beschreven.

Hoe monitoren en evalueren we?

Jaarlijks wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van beheeractiviteiten en projecten middels de nieuwsbrieven aan de raad.